

Imię i nazwisko _____ Klasa _____

SPRAWDZIAN 3.

Grupa A

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	*9	Suma punktów	Ocena
Liczba punktów											

ZADANIE 1. (0–1)

Uporządkuj wydarzenia w kolejności chronologicznej. Wpisz w lukach cyfry od 1 do 4. Cyfrą 1 oznacz wydarzenie najwcześniejsze.

- A. Założenie Akademii Krakowskiej – _____.
- B. Bitwa pod Grunwaldem – _____.
- C. Koronacja królewska Bolesława Chrobrego – _____.
- D. Chrzest Mieszka I – _____.

ZADANIE 2. (0–4)

Do podanych postaci historycznych dopasuj odpowiednie informacje. Przy każdej z postaci wpisz numer właściwej informacji.

- A. Mieszko I – _____
  - B. św. Wojciech – _____
  - C. Władysław Jagiełło – _____
  - D. Mikołaj Kopernik – _____
1. pierwszy historyczny władca Polski
  2. astronom, o którym mówi się, że „wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”
  3. pierwszy patron Polski, zginął podczas misji do Prusów
  4. zwycięzca Krzyżaków w bitwie pod Grunwaldem

ZADANIE 3. (0–4)

Podkreśl poprawne zakończenie każdego zdania.

- A. Mieszko I przyjął chrzest za pośrednictwem **Czechów / Niemców**.
- B. Krzyżacy uczynili stolicą swojego państwa **Malbork / Gdańsk**.
- C. W 1385 roku w Krewie została zawarta unia między Polską a **Węgrami / Litwą**.
- D. Na średniowiecznych uniwersytetach wykłady były prowadzone **po łacinie / po francusku**.

ZADANIE 4. (0–4)

Oceń prawdziwość każdego zdania. Zaznacz PRAWDA, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub FAŁSZ, jeśli jest fałszywe.

- A. Przed przyjęciem chrztu przez Mieszka I Słowianie zamieszkujący ziemie polskie byli poganami. PRAWDA / FAŁSZ
- B. Kazimierz Wielki zbudował w swoim państwie kilkadziesiąt zamków. PRAWDA / FAŁSZ
- C. W bitwie pod Grunwaldem Polacy walczyli przeciwko Litwinom i Krzyżakom. PRAWDA / FAŁSZ
- D. Mikołaj Kopernik nie zajmował się wyłącznie astronomią. PRAWDA / FAŁSZ

AUTORZY: Małgorzata Lis, Elżbieta Mochocka, zespół WSiP

ZADANIE 5. (0–2)

Na podstawie mapy wskaż poprawne dokończenie każdego zdania.

I. Obszar Królestwa Polskiego został oznaczony na mapie numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

II. Obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego został oznaczony na mapie numerem

- A. 3.
- B. 4.
- C. 5.
- D. 6.

AUTORZY: Małgorzata Lis, Elżbieta Mochocka, zespół WSiP

ZADANIE 6. (0–3)

Przeczytaj tekst źródłowy i odpowiedz krótko na pytania.

Żydowski kupiec, Ibrahim Ibn Jakub, przybył w X wieku z Hiszpanii na ziemie Słowian. Tak opisywał państwo Mieszka I:

Pobierane przez księcia daniny są przeznaczane na żołd [wynagrodzenie] jego wojów. Co miesiąc przypada każdemu z nich oznaczona ilość wynagrodzenia. Ma Mieszko trzy tysiące pancernych podzielonych na oddziały, a setka ich znaczy tyle co dziesięć setek innych wojowników. Daje on tym mężom odzież, konie, broń i wszystko, czego tylko potrzebują. A gdy jednemu z nich urodzi się dziecko, Mieszko każe mu wypłacać żołd od chwili urodzenia, czy będzie płci męskiej czy żeńskiej.

Na podstawie: *Relacja Ibrahima Ibn Jakuba z podróży do krajów słowiańskich w przekazie Al-Bekriego*, oprac. i przeł. T. Kowalski i in., Kraków 1946.

A. Skąd książę brał środki na wynagrodzenie swoich wojów?

B. Ilu pancernych miał Mieszko I?

C. Co książę dawał swoim wojom w zamian za służbę? (Podaj dwa przykłady).

ZADANIE 7. (0–2)

Połącz w pary pojęcia z właściwymi opisami. Przy każdym pojęciu wpisz numer, którym oznaczono właściwy opis.

A. poganie – ____

B. bursy – ____

1. szczątki świętych, otoczone czcią przez chrześcijan
2. budynki, w których zamieszkiwali ubodzy żacy
3. chłopci, gospodarze posiadający ziemię
4. w dawnych czasach określenie ludzi, którzy nie byli chrześcijanami

ZADANIE 8. (0–2)

Wskaż wszystkie zdania, które odnoszą się do skutków przyjęcia chrztu przez Mieszka I.

- A.** Książę wznosił gród w Gnieźnie.
- B.** Na ziemiach polskich zaczęto budować kościoły i klasztory.
- C.** Zorganizowano książęcą drużynę złożoną z pancernych.
- D.** W Poznaniu utworzono pierwsze polskie biskupstwo.

* ZADANIE 9. (0–3)

Uzupełnij zdania, tak aby były prawdziwe. Wpisz w każdą lukę właściwą informację wybraną z ramki.

mozaikami • malowidłami • ksiąg • mieczów • papirus • pergamin

W średniowieczu mistrzami w produkcji _____ byli zakonnicy. Materiałem służącym do pisania był wówczas _____, wytwarzany ze specjalnie preparowanych skór zwierzęcych. Karty ksiąg były ozdobiane miniaturami, czyli kolorowymi _____.

Imię i nazwisko _____ Klasa _____

SPRAWDZIAN 3.

Grupa B

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	*9	Suma punktów	Ocena
Liczba punktów											

ZADANIE 1. (0–1)

Uporządkuj wydarzenia w kolejności chronologicznej. Wpisz w lukach cyfry od 1 do 4. Cyfrą 1 oznacz wydarzenie najwcześniejsze.

- A. Zawarcie unii w Krewie – _____.
- B. Chrzest Mieszka I – _____.
- C. Ogłoszenie dzieła Mikołaja Kopernika *O obrotach sfer niebieskich* – _____.
- D. Wyprawa biskupa Wojciecha do kraju Prusów – _____.

ZADANIE 2. (0–4)

Do podanych postaci historycznych dopasuj odpowiednie informacje. Przy każdej z postaci wpisz numer właściwej informacji.

- A. Bolesław Chrobry – _____
- B. Kazimierz Wielki – _____
- C. Władysław Jagiełło – _____
- D. Zawisza Czarny – _____

1. mąż Jadwigi Andegaweńskiej
2. pierwszy król Polski
3. założyciel Akademii Krakowskiej
4. najślawniejszy polski rycerz

ZADANIE 3. (0–4)

Podkreśl poprawne zakończenie każdego zdania.

- A. Członków zbrojnych oddziałów Mieszka I określamy mianem **rycerzy / wojów**.
- B. Kilkunastu europejskich władców spotkało się w Krakowie na uczcie zorganizowanej przez **Zawiszę Czarnego / Mikołaja Wierzyńka**.
- C. Królowa Jadwiga pochodziła **z Węgier / z Litwy**.
- D. Mikołaj Kopernik urodził się **w Toruniu / we Fromborku**.

ZADANIE 4. (0–4)

Oceń prawdziwość każdego zdania. Zaznacz PRAWDA, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub FAŁSZ, jeśli jest fałszywe.

- A. Podczas zjazdu w Gnieźnie gościem Bolesława Chrobrego był cesarz Otto III. PRAWDA / FAŁSZ
- B. Kazimierz Wielki był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów. PRAWDA / FAŁSZ
- C. W średniowiecznej Polsce studentów nazywano żakami. PRAWDA / FAŁSZ
- D. Po zwycięskiej bitwie pod Grunwaldem Polska odzyskała Pomorze Gdańskie. PRAWDA / FAŁSZ

AUTORZY: Małgorzata Lis, Elżbieta Mochocka, zespół WSiP

ZADANIE 5. (0–2)

Na podstawie mapy wskaż poprawne dokończenie każdego zdania.

A. Bergiel

I. Obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego został oznaczony na mapie numerem

- A. 3.
- B. 4.
- C. 5.
- D. 6.

II. Obszar państwa zakonu krzyżackiego został oznaczony na mapie numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

AUTORZY: Małgorzata Lis, Elżbieta Mochocka, zespół WSiP

ZADANIE 6. (0–3)

Przeczytaj tekst źródłowy i odpowiedz krótko na pytania.

Polski kronikarz Jan Długosz napisał o zakończeniu bitwy pod Grunwaldem:

Obozy nieprzyjacielskie zasobne w wielkie bogactwo i dostatki [zostały zdobyte] [...]. Znalaziono też w obozie krzyżackim kilka wozów naładowanych samymi dybami i okowami, które Krzyżacy, z pewnością rokując sobie zwycięstwo, [...] do pętania Polaków przygotowali.

Polska Jana Długosza, przeł. J. Mruk, red. H. Samsonowicz, Warszawa 1984.

A. Czyj obóz zdobyły wojska Władysława Jagiełły w wyniku bitwy pod Grunwaldem?

B. Co zwycięzcy znaleźli w wozach w zdobytym obozie?

C. Do czego miały służyć przedmioty znalezione w wozach w zdobytym obozie?

ZADANIE 7. (0–2)

Połącz w pary pojęcia z właściwymi opisami. Przy każdym pojęciu wpisz numer, którym oznaczono właściwy opis.

A. Krzyżacy – ____

B. relikwie – ____

1. szczątki świętych, otoczone czcią przez chrześcijan
2. wysocy dostojnicy kościoła
3. członkowie niemieckiego zakonu rycerskiego
4. budynki, w których zamieszkiwali ubodzy żacy

ZADANIE 8. (0–2)

Wskaż wszystkie zdania, które odnoszą się do skutków przyjęcia chrztu przez Mieszka I.

- A.** Mieszko I pojął za żonę czeską księżniczkę Dobrawę.
- B.** Władcy sąsiednich chrześcijańskich państw musieli uznać polskiego księcia za równego sobie.
- C.** Na ziemi polskiej zaczęli przybywać księża i zakonnicy.
- D.** Książę zorganizował zbrojną drużynę.

* ZADANIE 9. (0–3)

Uzupełnij zdania, tak aby były prawdziwe. Wpisz w każdą lukę właściwą informację wybraną z ramki.

mozaikami • miniaturami • zakonnicy • rycerze • skór zwierzęcych • łodyg roślin

W średniowieczu mistrzami w produkcji ksiąg byli _____. Materiałem służącym do pisania był wówczas pergamin, wytwarzany ze specjalnie preparowanych _____.

Karty ksiąg były ozdabiane _____, czyli kolorowymi malowidłami.

Karta odpowiedzi do sprawdzianu 3. grupa A

Numer zadania	Odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1	A. 3; B. 4; C. 2; D. 1	Poprawne uporządkowanie chronologiczne wydarzeń – 1 punkt.	0–1
2	A. 1.; B. 3.; C. 4.; D. 2.	Poprawne przyporządkowanie informacji do jednej postaci – 1 punkt.	0–4
3	A. Czechów; B. Malbork; C. Litwą; D. po łacinie	Poprawne wskazanie zakończenia jednego zdania – 1 punkt.	0–4
4	A. PRAWDA; B. PRAWDA; C. FAŁSZ; D. PRAWDA	Poprawne ocenienie prawdziwości jednego zdania – 1 punkt.	0–4
5	I. C.; II. C.	Wskazanie poprawnej odpowiedzi na jedno pytanie – 1 punkt.	0–2
6	A. np. z danin pobieranych od poddanych; B. trzy tysiące; C. dwa elementy spośród następujących: odzież / konie / broń / wszystko, czego potrzebują / opłata na rzecz dziecka, które urodzi się wojowi	Udzielenie poprawnej odpowiedzi na jedno pytanie – 1 punkt.	0–3
7	A. 4.; B. 2.	Połączenie jednego pojęcia z właściwym opisem – 1 punkt.	0–2
8	B., D.	Poprawne wskazanie jednej odpowiedzi – 1 punkt.	0–2
*9	ksiąg, pergamin, malowidłami	Poprawne uzupełnienie jednej luki – 1 punkt.	0–3

* Zadanie odnoszące się do lekcji dodatkowej **Wśród średniowiecznych zakonników.*

Karta odpowiedzi do sprawdzianu 3. grupa B

Numer zadania	Odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1	A. 3; B. 1; C. 4; D. 2	Poprawne uporządkowanie chronologiczne wydarzeń – 1 punkt.	0–1
2	A. 2.; B. 3.; C. 1.; D. 4.	Poprawne przyporządkowanie informacji do jednej postaci – 1 punkt.	0–4
3	A. wojów; B. Mikołaja Wierzyńka; C. Węgier; D. w Toruniu	Poprawne wskazanie zakończenia jednego zdania – 1 punkt.	0–4
4	A. PRAWDA; B. PRAWDA; C. PRAWDA; D. FAŁSZ	Poprawne ocenienie prawdziwości jednego zdania – 1 punkt.	0–4
5	I. C.; II. D.	Wskazanie poprawnej odpowiedzi na jedno pytanie – 1 punkt.	0–2
6	A. np. obóz wosk krzyżackich; B. np. dyby i okowy; C. np. miały służyć do skucia pojmanych do niewoli Polaków	Udzielenie poprawnej odpowiedzi na jedno pytanie – 1 punkt.	0–3
7	A. 3.; B. 1.	Połączenie jednego pojęcia z właściwym opisem – 1 punkt.	0–2
8	B., C.	Poprawne wskazanie jednej odpowiedzi – 1 punkt.	0–2
*9	zakonnicy, skór zwierzęcych, miniaturami	Poprawne uzupełnienie jednej luki – 1 punkt.	0–3

* Zadanie odnoszące się do lekcji dodatkowej **Wśród średniowiecznych zakonników.*